

Plan mot kränkande behandling för Ingareds förskola, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2023-

Diarienummer: 2023.274 BUN

Gäller för: Ingareds förskola

Giltighetstid: Verksamhetsår 23/24

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor

1.1 Normer - en viktig del i likabehandlingsarbetet
Normer kan vara både positiva och negativa. De kan skapa trygghet,

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

På Ingareds förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat

beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrier), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

Vårt mål på Ingareds förskola är att alla barn ska få uppleva en utbildning som är lustfylld, trygg och lärorik.

Trygghet, trivsel och ett respektfullt förhållningssätt är en förutsättning för att skapa ett gott klimat för våra barn. Verksamheten ska ha en väl avvägd dagsrytm med vila och aktiviteter som är anpassade efter barnens behov och vistelsetid.

På förskolan arbetar vi med att skapa stimulerande och tillgängliga lärmiljöer där vi utgår från barnens intressen och behov.

Vi är närvarande och lyhörda pedagoger, som deltar i barnens olika lekar och aktiviteter.

Vi vuxna är förebilder och därigenom måste alla vara medvetna om och reflektera över hur vi bemöter varandra samt att vi använder ett vårdat språk. Vi uppmärksammar barnens olikheter och deras olika förutsättningar till att få lyckas.

Utifrån barnens ålder och förmåga bestämmer vi olika trivselregler som vi sedan arbetar efter för att skapa god kultur på förskolan. Trivselreglerna ska vara synliga för barnen och då både i ord och bild. Vi uppmuntrar barnen att samarbeta och att hjälpa varandra. Vi fokuserar på det som är positivt och förstärker det både genom språket och i våra handlingar. Vi erbjuder lärmiljöer, undervisning och gruppstärkande aktiviteter som gynnar en vi-känslan i gruppen.

Vi skapar en utbildning som är lustfylld, trygg och lärorik.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

Barnen är bärare av sin kultur på förskolan och i början på höstterminen skapar de tillsammans genom samtal i olika konstellationer trivselregler som alla tycker är viktiga på varje avdelning.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare görs medvetna om planen genom att den finns på hemsidan samt på Arena för lärande. Vi tar även upp den på våra möten för vårdnadshavare. Vårdnadshavares delaktighet sker genom den dagliga kontakten samt vid möten för vårdnadshavare, genom Gr-enkäten och utvecklingssamtal. Vårdnadshavarna kan också ta del av arbetet genom våra lärloggar i Unikum.

Personalens delaktighet

Personalen har ett ansvar att arbeta med relationer och klimat i barngruppen för att skapa trygghet och bemöta alla barn på bästa sätt. Personal har även ett ansvar att kartlägga riskerna i vår verksamhet genom att genomföra samtal med barn och vårdnadshavare, samt upprätta de gemensamma trivselreglerna. På våra barnkonferenser samtalar arbetslagen med specialpedagog och rektor om vilka anpassningar som behöver göras i barngruppen. Utvärdering sker i våra delanalyser och i förskolans verksamhetsuppföljning. Pedagoger lokaliserar otrygga zoner inomhus och utomhus för att förbygga otrygghet.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående	Att ge varje barn förutsättningar att utveckla
----------------------------	--

läsåår	respekt och förståelse för alla människors lika värde.
Aktiva åtgärder	<p>Vi är närvarande och lyhörda pedagoger, som är aktiva i barnens utforskande och lek. Vi visar oss som goda förebilder för barnen genom att vara nyfikna, lyhörda och intresserade av barnens undersökande. Pedagogerna har också ett gott förhållningssätt, samt en nyfikenhet för varandras olika kompetenser. Vi ser också samarbetet med vårdnadshavare som en tillgång.</p> <p>I arbetet med barnen använder vi oss av litteratur, olika material och aktiviteter som främjar kamratskapet och stärker vi-känslan i gruppen. Vi-känslan i varje grupp är viktig för att känna trygghet och glädje på förskolan. Genom att samtala och dramatiserar handlingar vars innehåll handlar om att vi alla är olika men lika bra får barnen reflektera över olikheter.</p> <p>Vi uppmuntrar det positiva och att hjälpa varandra, utifrån att vi har olika egenskaper och vi kan olika saker. Varje avdelning upprättar trivselregler tillsammans med barnen som sedan finns synliga och används under läsåret för att få ett gott klimat i grupperna. Avdelningarna arbetar med EQ material, messagesagor och exempelvis, kompisböckerna för att utveckla respekt och förståelse för alla människors lika värde.</p>
Resultat	<p>Vårt fokus har varit att skapa trygghet och en vi-känsla i de olika grupperna. Vi har sett och hört att barnen blir glada när kompisarna kommer. Barnen är uppmärksamma på vilka som har kommit och frågar efter kompisarna som inte är där.</p> <p>Vi ser också att barnen är trygga genom att lämningen går bra, samt rutinsituationer och övergångar mellan olika aktiviteter. Ett exempel där vi ser att de yngsta barnen är trygga, är att de somnar utan svårigheter på dagen. Vi upplever att vi har trygga barngrupper som leker väldigt bra och är väldigt nyfikna. De leker i olika konstellationer både inne och ute. Barnen är intresserade och deltar gärna i olika samarbetslekar och skapande aktiviteter. Detta har resulterat i både glädje och goda kompisrelationer.</p>

	De yngre barnen har börjat dela med sig av leksakerna och vill gärna hjälpa sina kompisar.
Analys	Genom att ha tydliga rutiner och ett närvarande förhållningssätt ser vi att barnen både har fått trygghet och en gruppsamhörighet. Vi har fokuserat på att lära känna varandra och skapa goda relationer. Vi-känslan på avdelningarna har stärkts genom olika vänskaps aktiviteter och samarbetslekar.

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling

Kartläggning av Risker

Det kan finnas risker i att pedagoger uttrycker sig på ett olämpligt sätt och ibland pratar "över huvudet" på barnen eller talar illa om andra kollegor, barn och vårdnadshavare. Det finns även risker i att barn kränker varandra, kanske ovetande om vad de gör, "jag leker bara med pojkar". Att pedagogerna inte är närvarande vid barnens olika aktiviteter och övergångar mellan aktiviteter skapar situationer där barn skulle kunna bli kränkta. Undanskymda platser där pedagoger kan ha svårt att ha tillräcklig överblick utgör risker för att någon skall bli kränkt.

Analys

Det är viktigt att vi har en samsyn i vårt värdegrundsarbete och är närvarande med barnen, för att minimera risken att någon blir kränkt.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

Att inte alla barn behandlas likvärdigt eller ges samma möjlighet till att utvecklas.

Att vi inte erbjuder allt material till alla barn oavsett kön.

Att ingen av pedagogerna är närvarande i barnens lek.

Att pedagogerna inte bemöter och samtalar med barnen på samma sätt oavsett kön.
Okunskap.

Analys

Även om vi är medvetna, så finns en risk att pedagogerna agerar utifrån förutfattade könsnormer. Detta kan förebyggas genom aktuell forskning och samtal i arbetslagen. Bristfällig översikt över lokalerna i förskolan, kan medföra att det sker en kränkning.

Förebyggande åtgärder och främjande insatser

Vi arbetar kontinuerligt med att skapa stimulerande och tillgängliga lärmiljöerna där vi är flexibla utifrån barnens intressen och behov. Detta genom att vi är närvarande och lyhörda pedagoger, som deltar i barnens olika lekar och aktiviteter.

Eftersom vi är barnens förebilder, så måste vi alla vara medvetna om hur vi bemöter varandra och att vi använder ett vårdat språk.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

Att barnen inte får möjlighet att uttrycka den könstillhörighet de själva identifierar sig som.

Analys

Det kan finnas en stark tradition på hur man förväntas vara, samt att det kan finnas bristfällig kunskap hos pedagogerna.

Förebyggande åtgärder och främjande insatser

Man ska få vara den man vill vara. Vi arbetar aktivt med vårt värdegrundsarbete där vi pratar kring vårt förhållningssätt. Vi fokuserar på det som är positivt och förstärker det både genom språket och i våra handlingar. Det är viktigt att vi ser och lyfter varje individ.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

Att barnen diskrimineras på grund av hudfärg, språk eller traditioner.

Att vi inte har en miljö som erbjuder en mångfald av aktiviteter och material.

Analys

Risken är att inte alla har kunskap om alla olika kulturer.

Förebyggande åtgärder och främjande insatser

Bra att använda böcker och material som berättar om olika kulturer. Att vi uppmärksammar flerspråkighet på ett positivt sätt. Att vi är medvetna om hur vi uttrycker olika etniska tillhörigheter, samt att vi ser över så att vi har aktuellt material.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Att pedagogerna inte är kunniga i olika religionsuppfattningar, kulturer och traditioner.

Analys

Att vi inte tar tillvara på tillfällen för samtal kring olika kulturer och religionsuppfattningar.

Förebyggande åtgärder och främjande insatser

Vi behöver kunskap kring olika trosuppfattningar. Vi pedagoger ska uppmärksamma olika traditioner, religioner och kulturer.

Funktionsvariation

Kartläggning av risker

Att det är bristande tillgänglighet i lokalerna som inte är anpassade till fysiska funktionsvariationer. Att lärmiljöerna inte har anpassats tillräckligt för alla barns behov.

Analys

Bristande anpassning i lokalerna och lärmiljöerna samt behov av kompetensutveckling.

Förebyggande åtgärder och främjande insatser

Öka kunskaperna om hur det är att leva med funktionsvariation och hur vi på bästa sätt kan arbeta framgångsrikt för att alla barn ska få lyckas. Arbeta med TAKK och bildstöd för alla barn. Att vi ser till barnens olikheter och deras olika förutsättningar. Vi uppmuntrar barnen att samarbeta och att hjälpa varandra. Vi fokuserar på det som är positivt och förstärker det både genom språket och i våra handlingar. Använda oss av litteratur, tex Polyglutt eller befintliga böcker för att visa på olikheter.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

Att förskolan inte förmedlar vår gemensamma värdegrund till barnen, alla människors lika värde. Att vi inte erbjuder litteratur och material som synliggör olika familjekonstellationer.

Analys

Att pedagoger och barn inte respekterar en för den man är eller vill vara. Att vi inte synliggör olika familjesammansättningar eller att vi inte använder böcker och material som visar olikheter.

Förebyggande åtgärder och främjande material

Att vi erbjuder litteratur och material som synliggör olika familjesammansättningar.

Vi ser till barnens olikheter och till deras olika förutsättningar och ålder till att få lyckas.

Ålder

Kartläggning av risker

Att vi inte är uppmärksamma på hur barn och pedagoger uttrycker sig till varandra kring ålder, såsom stor/liten. Det finns risker med att man kan ha förväntningar på att barn ska kunna saker vid en viss ålder och att vi därför inte anpassar verksamheten utifrån barnens olika förutsättningar. Åldern får inte användas till att barn blir exkluderade i t.ex. leken.

Analys

Att alla inte är medvetna om hur vi uttrycker oss, t.ex. inte ge uppskattning utifrån barnets ålder. Att vi inte enbart gör val vid gruppindelningar utifrån barnens ålder, utan tar hänsyn till barnens intressen, mognad och utveckling.

Förebyggande åtgärder och främjande insatser

Vi arbetar kontinuerligt med att skapa stimulerande och tillgängliga lärmiljöer där vi är flexibla utifrån barnens ålder, intressen och behov. Barnens intressen och behov styr vår undervisning. Vi uppmuntrar barnen att samarbeta och att hjälpa varandra.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet.
Aktiva åtgärder	Vi lyfter planen mot kränkande behandling och aktivt använder den i vårt dagliga arbete. Vi pedagoger använder kollegiala samtal för att inspirera varandra och arbeta på ett likvärdigt sätt. Vi pedagoger är öppna, välkomnande och bemöter alla barnens känslouttryck och behov.
När? Ansvarig	Rektor är ytterst ansvarig. Förskollärare är ansvariga för att målen arbetas med, följs upp och dokumenteras.
Uppföljning	Delanalyserna och veckoreflektionerna. Vi dokumenterar barnens utveckling på Unikum.

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagen rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:

Rektor	Petra Bohlin	0322 - 61 72 92
Specialpedagog	Jenny Lindsten	0724 564368

Avdelningar:

Dungen	0734 154904
Gläntan	0734 154903
Lunden	0709 120263
Lyckan	0734 154969
Ängen	0734 155099
Nallebo	0734 269934
Grodan	0734 269936
Rävlyan	0709 120266
Kotten	0734 269937
Säven	0724 656499

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)